

Onder Professoren

Door Willem van der Does

Trudy Dehue reageerde in De Volkskrant van 22 augustus op wat zij noemt mijn bespreking van haar boek *De Depressie Epidemie* (Volkskrant, 8 augustus). Haar reactie komt erop neer dat ze vindt dat ik haar boek niet heb gelezen. Het artikel eindigt met de mededeling dat ze op mijn website stuitte op mijn depressieboek uit 2005, daar de flaptekst van las, en constateert dat mijn boek minder aandacht heeft getrokken dan haar boek. Volgens haar betekent dat laatste dat haar boek overtuigender is. Een nogal gênante opmerking voor een hoogleraar wetenschapstheorie – laten we het maar op een *slip of the keyboard* houden.

Ik zou het hierbij kunnen laten, maar doe dat niet omdat er tussen de regels door een beschuldiging staat die ik liever duidelijk belicht en weerspreek. Dehue probeert met opmerkingen als ‘Kennelijk is mijn boek overtuigender’ en ‘Hij vermeldt mijn Eurekapijs niet’ en ‘Op de dag voor de uitzending van Zomergasten’ de indruk te wekken dat dit debat over ego’s gaat in plaats van over depressie. Wat de inhoud van de repliek betreft, ik zal mijn eerdere artikel niet herhalen en hier slechts ingaan op twee passages die mijn inziens exemplarisch zijn. Dehue schrijft: *“Als ik zeg dat in de huidige maatschappij succes een keuze is en mislukking dus ook, heb ik het niet over ‘de’ psychiatrie of psychologie (wat is dat toch dat sommigen in deze beroepsgroep alles op zichzelf betrekken?).”* Het citaat is tekenend omdat Dehue wel vaker op de ene plaats ontkent wat ze op een andere plek heeft beweerd. In een interview met Vrij Nederland zei Dehue, in de context van de biologische benadering van depressie: *“En hun wordt het beroep ontnomen op de omstandigheden. Ze krijgen de boodschap mee: succes is een keuze en mislukking ook. Zij hebben geen uitweg. Zij zijn de losers, daar worden ze neerslachtig van, en als ze verliezen zijn ze dubbele losers, want ook dat is een keuze.”* Dergelijke uitspraken, door iemand die zich als deskundige presenteert, brengen mensen aan het twijfelen of ze hun behandeling wel moeten voortzetten en kunnen dus schade aanrichten. Merk overigens op dat in het eerste citaat, tussen de haakjes, weer gepoogd wordt het debat als een persoonlijke in plaats van inhoudelijke kwestie voor te stellen.

De tweede passage is waar Dehue haar *one-liner* herhaalt dat er verwarring is over de effectiviteit van antidepressiva terwijl de bijwerkingen onomstreden zijn. Dit gaat voorbij aan het punt dat ik maakte, en is exemplarisch voor hoe Dehue ook in *De Depressie Epidemie* te werk gaat. Ze belicht aan de hand van enkele voorbeelden allerlei mitsen en maren van bepaalde types onderzoek, wijst op elkaar tegensprekende experts, maar geeft geen afgewogen overzicht of beoordeling. In die passages is *De Depressie Epidemie* dus meer een journalistiek dan een populair-wetenschappelijk boek. Uiteindelijk propageert de auteur een maatschappelijke visie op depressie, maar laat de literatuur daarover eigenlijk onbesproken.

Ten slotte, mijn artikel was geen recensie, maar een bespreking van misvattingen waartoe *De Depressie Epidemie* en de media-optredens van de auteur aanleiding geven. Een recensie verschijnt binnenkort elders, maar is sinds begin augustus op dezelfde website te lezen als waar Dehue de flaptekst van mijn boek vond. Het heeft geen zin om welles-nietes te spelen over de vraag of ik het boek goed gelezen heb. Wie dat wil beoordelen verwijs ik naar mijn recensie.

(2 september 2009)